

ΕΚΘΕΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΘΜΙΚΗ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ

$$f(x) = a^x$$

$$g(x) = \log_a x$$

$a > 1$

ΠΕΔΙΟ ΟΡΙΣΜΟΥ: $\mathbb{R}$

ΣΥΝΟΛΟ ΤΙΜΩΝ: $(0, +\infty)$

$f \uparrow \mathbb{R}$. Δηλαδή $x_1 < x_2 \Leftrightarrow a^{x_1} < a^{x_2}$

Τέμνει η C_f τον $y' y$ στο $(0, 1)$

Ασύμπτωτη τον αρνητικό ημιάξονα Ox' .

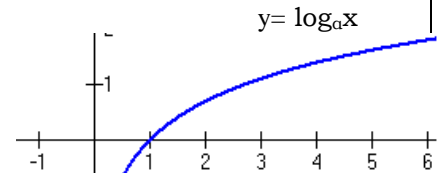
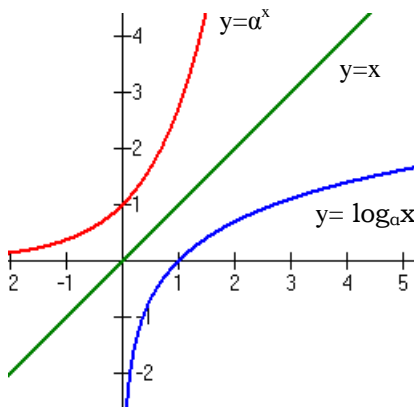
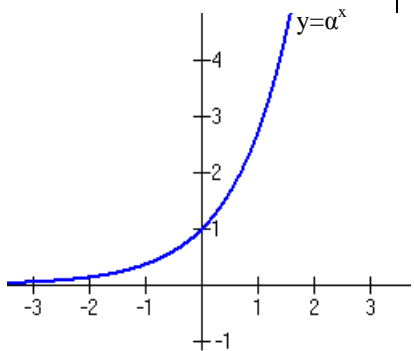
ΠΕΔΙΟ ΟΡΙΣΜΟΥ: $(0, +\infty)$

ΣΥΝΟΛΟ ΤΙΜΩΝ: $\mathbb{R}$

$g \uparrow 0, +\infty$ Δηλαδή $x_1 < x_2 \Leftrightarrow \log_a x_1 < \log_a x_2$

Τέμνει η C_f τον $x' x$ στο $(1, 0)$

Ασύμπτωτη τον αρνητικό ημιάξονα Oy' .

$$\log_a x < 0 \Leftrightarrow 0 < x < 1$$

$$\log_a x > 0 \Leftrightarrow x > 1$$

$$\log_a x_1 = \log_a x_2 \Leftrightarrow x_1 = x_2$$

$0 < a < 1$

ΠΕΔΙΟ ΟΡΙΣΜΟΥ: $\mathbb{R}$

ΣΥΝΟΛΟ ΤΙΜΩΝ: $(0, +\infty)$

$f \downarrow \mathbb{R}$. Δηλαδή $x_1 < x_2 \Leftrightarrow a^{x_1} > a^{x_2}$

Τέμνει η C_f τον $y' y$ στο $(0, 1)$

Ασύμπτωτη τον θετικό ημιάξονα Ox .

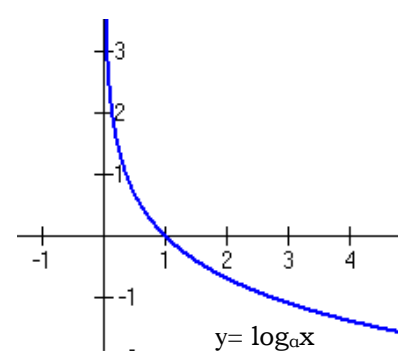
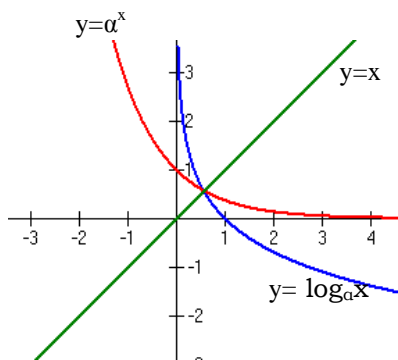
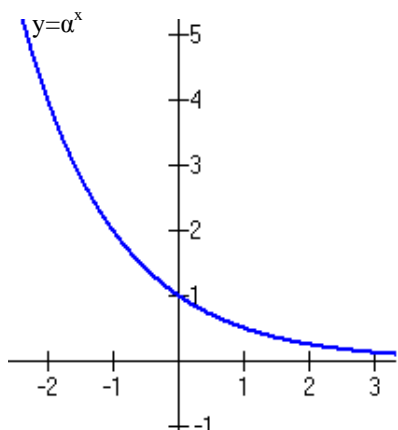
ΠΕΔΙΟ ΟΡΙΣΜΟΥ: $(0, +\infty)$

ΣΥΝΟΛΟ ΤΙΜΩΝ: $\mathbb{R}$

$g \downarrow 0, +\infty$ Δηλαδή $x_1 < x_2 \Leftrightarrow \log_a x_1 > \log_a x_2$

Τέμνει η C_f τον $x' x$ στο $(1, 0)$

Ασύμπτωτη τον θετικό ημιάξονα Oy .

Οι $y = a^x$ και $y = \log_a x$ έχουν άξονα συμμετρίας
Την διχοτόμο της γωνίας xOy

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΤΙΚΗ – ΛΟΓΑΡΙΘΜΙΚΗ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ

1. Να λύσετε τις εξισώσεις

i) $2^x - 5\sqrt{2^x} + 4 = 0$ ii) $5 \cdot 2^x = 2^{x+3} - 3\sqrt{2}$ iii) $3^{x+1} - 28 + 9 \cdot 3^{-x} = 0$

iv) $2^{x-2} - 3^{x-3} - 2^{x-3} + 3^{x-4} = 0$ v) $4^x - 3^{x-\frac{1}{2}} = 3^{x+\frac{1}{2}} - 2^{2x-1}$

2. Να λύσετε τις εξισώσεις

i) $(x^2 - 5x + 5)^{x+2} = 1$ ii) $e^{2x} + e = e^x + e^{x+1}$

3. Να λύσετε τις εξισώσεις

i) $3^{\eta\mu 2x} = \frac{1}{\sqrt{3}}$ ii) $3^{\eta\mu 2x - \sigma\upsilon\nu x} = 9^{1-2\eta\mu^2 \frac{x}{2}}$ iii) $2^{\eta\mu x} \cdot (4^{\eta\mu x})^{\sigma\upsilon\nu x} = \sqrt[5]{32^{\eta\mu 3x}}$

4. Να λύσετε τις ανισώσεις

i) $3^{x^2-7x+6} < 1$ ii) $\left(\frac{1}{2}\right)^{x^2-2x} < \left(\frac{1}{4}\right)^{x+\frac{5}{2}}$ iii) $(0,5)^{5x-x^2-1} < 0,125$ iv) $4^x - 6 \cdot 2^x + 8 < 0$

5. i) Να βρείτε το $(\alpha \neq 5)$ ώστε η $f(x) = \left(\frac{1-\alpha}{\alpha-5}\right)^x$ να είναι γνησίως αύξουσα.

ii) Να βρείτε το α , $(\alpha \neq 0)$ ώστε η $g(x) = \left(1 - \frac{5}{\alpha}\right)^x$ να είναι γνησίως φθίνουσα.

6. Δίνεται η συνάρτηση με τύπο $f(x) = (1 - k^2)^x$.

α) Για ποιες τιμές του k ορίζεται η f ;

β) Να εξετάσετε αν υπάρχουν τιμές του k για τις οποίες η f είναι γνησίως αύξουσα.

γ) Να βρείτε το k ώστε η γραφική παράσταση της $f(x)$ να περνάει από το σημείο $P\left(1, \frac{1}{2}\right)$.

δ) Να βρείτε τις τιμές του k ώστε η γραφική παράσταση της $f(x)$ να περνάει από το σημείο $\Sigma(2, 1)$.

7. Δίνεται η συνάρτηση με τύπο $f(x) = \left(\frac{1-5a}{a+1}\right)^x$

α. Να βρείτε τις τιμές του a για τις οποίες η συνάρτηση f ορίζεται σε όλο το $\mathbb{R}$.

β. Να βρείτε τις τιμές του a ώστε η f να είναι:

i. Γνησίως φθίνουσα στο $\mathbb{R}$.

ii. Γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$.

8. Να λύσετε τις εξισώσεις:

i. $10^{2x} \cdot 4 \cdot 5^{2x} \cdot 2^{2x} + 4 = 0$ ii. $6^x - 9 \cdot 2^x = 2 \cdot 3^x - 18$

9. Να λύσετε τις ανισώσεις:

i. $4^x - 9 \cdot 2^x + 8 < 0$ ii. $9^x - 4 \cdot 3^x + 3 > 0$ iii. $e^{2x} - (1+e)e^x + e < 0$ iv. $e^{2x} - e^x - 2 > 0$

v. $e^{2x} - (e-2)e^x - 2e < 0$ vi. $3 \cdot 8^x - 3 \cdot 12^x + 2 \cdot 18^x > 2 \cdot 27^x$

10. Να λύσετε τις εξισώσεις:

i) $\log(1+x) = \log(1-x)$ ii) $\log(1+x) = 1 + \log(1-x)$

iii) $2\log(2x-1) - \log(3x-2x^2) = \log(4x-3) - \log x$ iv) $\ln \frac{x}{2} = \frac{\ln x}{2}$ v) $x(\log 10 - \log 5) = \log(4^x - 12)$

11. α) Να υπολογίσετε τον αριθμό $100^{\log \sqrt{3}}$. β) Να λύσετε την εξίσωση: $3^{2\log x} - 2 \cdot 3^{\log x} - 100^{\log \sqrt{3}} = 0$.

12. i) Να αποδείξετε ότι: $3^{\log x} = x^{\log 3}$

ii) Να λύσετε την εξίσωση: $3^{\log x} = 54 - x^{\log 3}$

13. i) Να αποδείξετε ότι $x^{\log y} = y^{\log x}$ με $x, y > 0$

ii) Να λύσετε το σύστημα:
$$\begin{cases} x^{\log y} + y^{\log x} = 20 \\ \log \sqrt{x \cdot y} = 1 \end{cases}$$

iii) Αν οι λύσεις του (ii) είναι ρίζες της εξίσωσης: $\log[\log(x^2 + x \log \theta - 110)] = 0$ να βρείτε το $\theta \in \mathbb{R}_+$

14. Να λύσετε την εξίσωση: $(x+1)^{\log(x+1)} = 100(x+1)$.

15. Να βρείτε δύο θετικούς αριθμούς που οι φυσικοί τους λογάριθμοι έχουν άθροισμα 2 και γινόμενο -8.
16. Να βρείτε τον θετικό αριθμό x ώστε να ισχύει:

$$\log x + \log x^3 + \log x^5 + \dots + \log x^{2v-1} = 2v^2$$
17. Αν σε μία γεωμετρική πρόοδο (a_n) ισχύει $a_p = k \cdot a_1$, όπου ο a_p ο όρος τάξεως p , α ο πρώτος της όρος, και λ ο λόγος της να αποδείξετε ότι: $(p-1)\log \lambda = \log k$
18. Να λύσετε την εξίσωση $\ln(\sin x) = 0$.
19. Αν μια αριθμητική πρόοδος έχει 1^ο όρο τον $\ln 3$ να δείξετε ότι, το άθροισμα των n πρώτων όρων της είναι: $S_n = n^2 \ln 3$
20. Έστω η συνάρτηση $f(x) = \ln \frac{5-x}{5+x}$.
- Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f .
  - Να δείξετε ότι η f είναι περιττή.
21. Έστω η συνάρτηση $f(x) = \ln(2^x - 5)$. Να βρείτε:
- το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f
  - τα σημεία τομής της C_f με τους άξονες
  - τα διαστήματα του x που η C_f δεν βρίσκεται πάνω από τον άξονα των x .
22. Έστω η συνάρτηση $f(x) = \ln(5-3^x)$. Να βρείτε:
- το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f
  - Τα σημεία τομής της C_f με τους άξονες
  - Να λύσετε την ανίσωση $f(x) > 0$
23. Έστω η συνάρτηση $f(x) = (2\ln a - 1)^x$
- Να βρείτε για ποιες τιμές του a η συνάρτηση f ορίζεται σε όλο το $\mathbb{R}$.
  - Να βρείτε το a ώστε η f να είναι γνησίως αύξουσα.
  - Να βρείτε το a ώστε η C_f να έχει ασύμπτωτο τον θετικό ημίαξονα Ox .
24. Αν οι αριθμοί $7, \ln \sqrt{3 \cdot 4^x + 2 \cdot 25^x}, \ln 10$ με τη σειρά που δίνονται είναι διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου να βρείτε το x .
25. Έστω η συνάρτηση: $f(x) = \ln(e^x - 3^{x-1})$
- Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f .
  - Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = x - 2\ln 2$.
26. Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \alpha \cdot \frac{e^x + 1}{e^x - 1}$ που η γραφική της παράσταση διέρχεται από το σημείο $A(\ln 2, 3)$.
- Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f .
  - Να αποδείξετε ότι $\alpha = 1$.
  - Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι περιττή.
  - Να λυθεί η ανίσωση $f(x) > 2$.
27. Έστω η συνάρτηση: $f(x) = \log(2 \cdot 25^x - 5 \cdot 4^x)$ και η ευθεία $\epsilon: y = x + \log 3$
- Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f .
  - Να βρείτε τα κοινά σημεία της γραφικής παράστασης της f και της ευθείας ϵ .
  - Να δείξετε ότι το σημείο $A\left(\frac{3}{2}, f\left(\frac{3}{2}\right)\right)$ βρίσκεται πάνω από το σημείο B με τετμημένη $\frac{3}{2}$ της ευθείας ϵ .
28. Δίνονται οι συναρτήσεις: $f(x) = \ln \sqrt{2^x - 3}$ και $g(x) = \sqrt{\ln 2^x - 3}$
- Να βρείτε τα πεδία ορισμού των συναρτήσεων f και g
  - Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = g(x)$.
  - Να συγκρίνετε τους αριθμούς $f(3)$ και $g(3)$

29. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln\left(\frac{3-x}{3+x}\right)$.

α. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f.

β. Να δείξετε ότι η συνάρτηση f είναι περιττή.

γ. Να συγκρίνεται τους αριθμούς $f(0)$ και $f\left(\frac{1}{3}\right)$

δ. Να λύσετε την εξίσωση $f(x)+f(x+1)=0$

30. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \alpha(\log x)^4 + 8(\log x)^2 \cdot \log(100x)$, $x > 0$ όπου $\alpha \in \mathbb{R}$.

A. Αν $f(10)=25$, να δείξετε ότι $\alpha=1$.

B. Για την τιμή $\alpha=1$ να:

α. δείξετε ότι η $f(x)$ γράφεται στη μορφή $f(x) = (\log^2 x + 4 \log x)^2$

β. λύσετε την εξίσωση $f(x)=0$.

31. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln\left(\frac{e^{2x} - 1}{e^x + 5}\right)$.

α. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της $f(x)$.

β. Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = 2 \ln 2$.

γ. Να λύσετε την ανίσωση $f(x) > 0$.

32. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \left(\frac{\alpha - 1}{5}\right)^x$.

α. Να βρείτε τις τιμές του $\alpha \in \mathbb{R}$, για τις οποίες η συνάρτηση f ορίζεται σε όλο το $\mathbb{R}$.

β. Να βρείτε τις τιμές του $\alpha \in \mathbb{R}$, για τις οποίες η συνάρτηση f είναι αύξουσα.

γ. Εάν $\alpha=11$, να λύσετε την εξίσωση $f(x)+f(x+1)=6$.

33. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \ln(e^{2x} - 2e^x + 3)$ και $g(x) = \ln 3 + \ln(e^x - 1)$.

α. Να βρείτε τα πεδία ορισμού των $f(x)$ και $g(x)$.

β. Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = g(x)$.

γ. Να λύσετε την ανίσωση $f(x) > 2g(x)$.

34. A. Για ποιες τιμές του $x \in \mathbb{R}$ οι αριθμοί $\log(3 \cdot 2^x - 1)$, $\log(4 \cdot 2^x - 1)$, $\log(8 \cdot 2^x - 2)$

με τη σειρά που δίνονται, είναι διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου;

B. Εάν ο τέταρτος όρος της παραπάνω αριθμητικής προόδου είναι $a_4 = -\log 2$, να βρείτε τον πρώτο όρο της προόδου.

35. A. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης

$$f(x) = \sqrt{-2\left(\frac{1}{5}\right)^{2x} + 3\left(\frac{1}{5}\right)^x} - 1$$

B. Δίνεται η συνάρτηση $g(x)=5^x$. Να λύσετε την εξίσωση:

$$g(x)+g(x+1)+g(x+2)+\dots+g(x+49)=\frac{125(5^{50}-1)}{4}$$

36. 1. Για ποιες τιμές του $x \in \mathbb{R}$ ισχύει κάθε μία από τις

παρακάτω ισότητες; $\log x^4 = 4 \log(-x)$, $\log x^2 = 2 \log x$, $\frac{\log x^4}{\log x^2} = 2$

2. Να λυθεί η εξίσωση $(x^2)^{1+\log x^4} = 10^6$